

Stanovisko hlavného kontrolóra k záverečnému účtu mesta Gbely za rok 2024

Po skončení rozpočtového roka 2024 Mesto Gbely súhrnne spracovalo údaje o rozpočtovom hospodárení do záverečného účtu mesta v zmysle § 16 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorého návrh predkladá na schválenie mestskému zastupiteľstvu v zákonom stanovenej lehote.

V zmysle § 18f odst. 1c zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších zmien a doplnkov predkladám Mestskému zastupiteľstvu v Gbeloch toto

odborné stanovisko k záverečnému účtu Mesta Gbely za rok 2024

Rozpočet Mesta Gbely na rok 2024 bol schválený uznesením MsZ č. 168/2023 dňa 12.12.2023. Rozpočet mesta bol zostavený ako vyrovnaný. Bežný rozpočet bol zostavený ako prebytkový s prebytkom 302 427,00 €. Kapitálový rozpočet bol zostavený ako schodkový so schodkom vo výške – 604 854 €. Schodok bežného a kapitálového rozpočtu vo výške – 302 427,00 €. Finančné operácie boli schválené ako vyrovnané.

V roku 2024 bol rozpočet Mesta Gbely zmenený v zmysle § 14 zák. č. 583/2004 o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy päťkrát. Posledná zmena bola schválená dňa 31.12.2024 rozpočtovým opatrením primátora mesta. Rozpočet po piatej zmene, po zapracovaní dotácií zo ŠR na stranu príjmov a výdavkov, bol zostavený ako prebytkový vo výške 15 000,00 € s rozpočtovými zdrojmi na strane príjmov vo výške 7 802 151,00 € a výdavkov vo výške 7 787 151,00 €.

Bežný rozpočet po piatej zmene bol schválený ako prebytkový vo výške +334 540,00 € a kapitálový rozpočet bol schválený ako schodkový vo výške – 514 210,00 €. Kapitálový a bežný rozpočet celkom po piatej zmene bol schválený ako schodkový vo výške – 179 670,00 € a bol vykrytý prebytkom finančných operácií.

Skutočnosť

V zmysle ustanovenia § 16 odsek 6 zákona č.583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov sa na účely tvorby peňažných fondov pri usporiadaní prebytku rozpočtu obce podľa § 10 ods. 3 písm. a) a b) citovaného zákona, z tohto prebytku vylučujú :

- nevyčerpané prostriedky účelovo určené na bežné výdavky poskytnuté v predchádzajúcom rozpočtovom roku vo výške 79 235,88 €,
- nevyčerpané prostriedky účelovo určené na kapitálové výdavky poskytnuté v predchádzajúcom rozpočtovom roku vo výške 15 000,00 €,
- nevyčerpané prostriedky účelovo určené na fond prevádzky, údržby a opráv podľa zákona č.443/2010 Z.z. o dotáciách na rozvoj bývania a o sociálnom bývaní v z.n.p. vo výške 8 103,45 €,

ktoré je možné použiť v rozpočtovom roku v súlade s ustanovením § 8 odsek 4 a 5 zákona č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z.n.p..

Celková suma k vylúčeniu je 102 339,33 €.

Zostatok finančných prostriedkov za rok 2024 po vylúčení nevyčerpaných účelovo určených prostriedkov zo ŠR a podľa osobitných predpisov je vo výške 66 050,77 € (168 390,10 - 79 235,88 - 15 000,00 - 8 103,45).

Na základe uvedených skutočností je skutočná tvorba rezervného fondu za rok 2024 vo výške 66 050,77 €.

Skutočnosť 2024	EUR
Kapitálové príjmy spolu	311 135,93
Kapitálové výdavky spolu	732 660,77
Výsledok hospodárenia kapitálového rozpočtu:	-421 524,84
Bežné príjmy spolu+príjmy ZŠ	6 719 395,64
Bežné výdavky spolu	6 212 854,00
Výsledok hospodárenia bežného rozpočtu:	506 541,64
Kapitálový + bežný rozpočet schodok	85 016,80
Príjmy z finančných operácií	459 084,79
Výdavky z finančných operácií	374 712,75
Rozdiel finančných operácií	84 372,04
Príjmy celkom	7 489 616,36
Výdavky celkom	7 320 227,52
Výsledok hospodárenia rok 2024	168 390,10

Kapitálové príjmy

Z rozpočtovaných kapitálových príjmov 319 331,00 € bol skutočný príjem k 31.12.2024 v sume 311 135,93 €, čo je 97,43 % plnenie. Významné položky kapitálového rozpočtu:

Kapitálové príjmy	Rozpočet v €	Skutočnosť v €	%
Predaj pozemkov ostatné (vysp.pozemkov)	5 000,00	2 474,00	49,48%
Grant - Vodozádržné opatrenia	126 972,00	126 971,55	100,00%
Odpredaj vodovodu a kanalizácie BVS Bratislava	66 694,00	66 693,78	100,00%
Predaj neupotrebitelného majetku	28 000,00	28 000,00	100,00%
Grant - Poznejte Tvrdonice, Beckov a Gbely	40 665,00	34 996,60	86,06%
Grant - Zlepšenie cyklistickej infraštruktúry	37 000,00	37 000,00	100,00%
Grant Envirofond	15 000,00	15 000,00	100,00%
	319 331,00	311 135,93	97,43%

Bežné príjmy

Z rozpočtovaných bežných príjmov 6 913 745,00 € bolo skutočné plnenie k 31.12.2024 v sume 6 719 395,64 €, čo je 97,19%plnenie.

Skutočný daňový príjem bol 3 026 434,46 €, kde výnos dane z príjmov poukázaný územnej samospráve bol 2 445 877,29 € t.j. 97,21 % plnenie. Skutočné plnenie položky dane z nehnuteľností bol 580 557,17 € t.j. 92,61% plnenie.

Príjem z ostatných daní za špecifické služby bol 221 341,39 €, t.j. 90,74 % plnenie oproti rozpočtu. V rámci tejto kategórie medzi významné položky patria:

- ✓ daň za psa vo výške 3 868,24 € t.j. 92,10 % plnenie;
- ✓ daň za užívanie verejného priestranstva 4 044,30, t.j. 134,81 % plnenie;
- ✓ miestny poplatok za TKO 213 403,05 €, t.j. 90,26 % plnenie.

Z rozpočtovaných administratívnych poplatkov 19 640,00 € bol skutočný príjem vo výške 17 608,37 €, t.j. 89,66% plnenie. V rámci tejto kapitoly boli rozpočtované príjmy za správne poplatky (overovanie podpisov, správne poplatky na úseku stavebného poriadku...) cintorínske poplatky, hlásenie v miestnom rozhlase a ost.

Z rozpočtovanej položky úroky z termínovaných vkladov 49 681,00 € bol skutočný príjem vo výške 51 600,55 €, t.j. 103,86 % plnenie.

Z rozpočtovaných iných nedaňových príjmov 47 161,00 €, bol skutočný príjem vo výške 42 016,31 €, t.j. 89,09 % plnenie.

V rámci tejto kapitoly bol rozpočtovaný príjem za recyklovanie odpadov, príjmy minulých rokov (refakturácie nákladov energií nájomcom), príjem z Environmentálneho fondu.

Granty a transfery z rozpočtovaných 3 311 644,00 € bol skutočný príjem vo výške 3 265 986,83 € t.j. 98,62 %-né plnenie.

Táto kapitola predstavuje príjem zo ŠR a EU – príjem na prenesený výkon štátnej správy na úseku matriky, stavebného poriadku, životného prostredia a školstva. Účelové dotácie pre školstvo boli v roku 2024 vo výške 2 115 543,00 €. V priebehu roka 2024 mesto prijalo účelovú dotáciu z MPSV a R SR vo výške 882 289,40 € na úhradu sociálnych služieb neziskovej organizácie DPS n.o. Gbely. Dotácia na výpadok podielovej dane bola vo výške 46 063,00 €. Dotácia na odídencov vo výške 36 140,00 € príjmy ZŠsMŠ boli vo výške 165 503,20 €. V rámci tejto kategórie bolo prijatých niekoľko ďalších bežných grantov od subjektov verejnej správy, ako i od subjektov mimo verejnej správy.

Príjmové finančné operácie

V rámci finančných operácií sa v roku 2024 čerpal fond opráv Bytového domu 14 b.j. vo výške 7 474,70 €, prijali sa finančné zábezpeky na bytový dom vo výške 1 737,48 €, čerpal sa rezervný fond vo výške 300 707,07 €. Zapojili sa nevyčerpané dotácie z roku 2023.

Výdavková časť rozpočtu

V roku 2024 mesto zostavilo a čerpal rozpočet alokovaný do 11 programov v zmysle § 4 ods. 5 zákona č. 583/2004 Z.z. O rozpočtových pravidlách územnej samosprávy (ďalej len RPÚS). Výdavky v súlade so zákonom o RPÚS boli rozdelené do bežného a kapitálového rozpočtu a na finančné operácie pri dodržaní ekonomickej klasifikácie v zmysle Metodického usmernenia MF SR uverejneného vo FS č. 14/2004 v znení neskorších zmien a doplnkov. V priebehu roka bolo plnenie jednotlivých výdavkových položiek nasledovné:

Bežné výdavky

Z rozpočtovaných celkových bežných výdavkov 6 579 205,00 € bolo skutočne čerpané k 31.12.2024 v sume 6 212 854,00 €, čo je 94,435% čerpanie. Čerpanie jednotlivých položiek bežného rozpočtu bolo v zmysle schváleného rozpočtu na rok 2024 a jeho ôsmych zmien.

Kapitálové výdavky

Z rozpočtovaných celkových kapitálových výdavkov 833 541,00 € bolo skutočné čerpanie k 31.12.2024 v sume 732 660,77 €, čo je 87,90 % čerpanie.

Medzi významné položky kapitálového rozpočtu patrí:

- ✓ rekonštrukcia soc. zariadení v DPS n.o. Gbely 15 172,48 €;
- ✓ protipožiarne opatrenia v DPS n.o. Gbely 4 255,64 €;
- ✓ rekonštrukcia chodníka na ul. Štefánikova 74 153,45 €;
- ✓ rekonštrukcia chodníka na ul. Hudecova 41 430,72 €;
- ✓ úprava odstavných plôch na ul. Hurbanova 52 728,92 €;
- ✓ prekrytie rigolu na ul. Štúrova 81 721,28 €;
- ✓ detské ihrisko na Mojmírovej bašte 8 640,00 €;
- ✓ urnová stena II. 11 831,20 €;
- ✓ dopravný prostriedok pre hasičov 11 400,00 €;
- ✓ Územný plán 16 011,33 €.

Finančné operácie

Z rozpočtovaných 374 405,00 € na splácanie istín prijatých úverov a na vklad do kapitálového fondu obchodnej spoločnosti Správa mestského majetku Gbely, spol. s r.o. bolo skutočné čerpanie k 31.12.2024 v sume 374 712,75 €, čo predstavuje 100,08 % čerpanie.

Mesto eviduje nasledovné návratné zdroje financovania:

Názov banky	Účel	Zostatok k 31.12.2024
ŠFRB	Bytový dom 14 b.j.	189 411,97
ŠFRB	Zariadenie soc. služieb	74 785,60
ŠFRB	Bytový dom 16 b.j.	477 474,05
Environmentálny fond	Technická vybavenosť	965 662,05
Slovenská sporiteľňa, a.s.	Rekonštrukcia miestn.komunikácii	46 070,17
Slovenská sporiteľňa, a.s.	Refinancovanie úverov	14 572,15
Slovenská sporiteľňa, a.s.	Rekonštrukcia MK a ver. priestranstiev	203 972,00
Spolu		1 957 375,84

Dodržiavanie pravidiel používania návratných zdrojov financovania

Mesto v zmysle ustanovenia § 17 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z. n. p., môže na plnenie svojich úloh prijať návratné zdroje financovania, len ak:

- celková suma dlhu mesta neprekročí 60% skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka a
- suma ročných splátok návratných zdrojov financovania vrátane úhrady výnosov neprekročí 25% skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka.

Ukazovatele zadlženosti:

	2022	2023	2024	Obmedzenie zákonom
Cudzie zdroje celkom k bežným príjmom	31,21%	44,77%	35,15%	bez obmedzenia
Bankové úvery bez ŠFRB k bežným príjmom	8,90%	6,81%	3,95%	< 60%
Dlhová služba k bežným príjmom	11,43%	7,37%	8,66%	< 25%

Mesto v roku 2024 dodržalo pravidlá používania návratných zdrojov financovania podľa ustanovenia § 17 odsek 6 zákona č.583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z. n. p.. Ukazovateľ zadlženosti v roku 2024 je vo výške 3,95% čo je pokles oproti predchádzajúcemu obdobiu z dôvodu splácania istín existujúcich úverov a nárastu bežných príjmov mesta. Pri dlhovej službe taktiež zaznamenávame pokles.

Bežné príjmy za rok 2024 boli vo výške 6 719 395,64 €, čo je nárast oproti roku 2023, hlavne z dôvodu zvýšených príjmov oblasti dotácií zo ŠR.

Mesto nie je povinné zaviesť ozdravný režim v zmysle ustanovenia § 19 ods. 1 zákona č.583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z.n.p..

Mesto vysporiadaava finančné hospodárenie s fyzickými a právnickými osobami, ktorým poskytlo prostriedky zo svojho rozpočtu a rieši finančné vzťahy k štátnemu rozpočtu a k štátnym fondom.

Mesto v roku 2024 poskytlo dotácie v súlade s VZN o poskytovaní dotácií právnickým osobám a fyzickým osobám – podnikateľom na podporu všeobecne prospešných služieb a na všeobecne prospešný alebo verejnoprospešný účel. K 31.12.2024 niektoré dotácie neboli vyčerpané a žiadatelia ich vrátili v termíne na účet mesta.

Záver

Návrh záverečného účtu mesta Gbely za rok 2024 je spracovaný v súlade s príslušnými ustanoveniami § 16 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a obsahuje všetky predpísané náležitosti podľa § 16 ods. 5 uvedeného zákona.

V textovej časti predloženej analýzy hospodárenia mesta za rok 2024 je primeranou formou a spôsobom špecifikované plnenie, resp. neplnenie jednotlivých položiek príjmov aj výdavkov rozpočtu mesta v členení podľa § 10 ods. 3 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a v súlade s platnou rozpočtovou klasifikáciou. V prílohe k záverečnému účtu v zmysle zákona o rozpočtových pravidlách je zahrnutá bilancia aktív a pasív, prehľad o stave a vývoji dlhu, údaje o hospodárení príspevkových organizácií v pôsobnosti mesta tak, ako to ukladá ustanovenie § 16 ods. 5 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

- Majetok mesta bol kontrolovaný inventarizáciou majetku, záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov k 31.12.2024. Inventarizácia bola vykonaná na základe Príkazu primátora mesta.
- Vykonanou inventarizáciou neboli v účtovnej jednotke zistené žiadne inventarizačné rozdiely, ktoré by podliehali zaúčtovaniu do účtovného obdobia 2024.
- Inventarizácia majetku k 31.12.2024 je vykonaná v zmysle ustanovení §29 a §30 zákona č.431/2002 Z.z. o účtovníctve v z.n.p. a spĺňa všetky podmienky inventarizácie.
- Ročná účtovná závierka bola spracovaná v zmysle zákona 431/2002 Zb. o účtovníctve a zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a zostavená v členení účtovných výkazov pre rozpočtové organizácie a obce.

Stavy peňažných prostriedkov na mimorozpočtových peňažných fondoch a vedených účtoch súhlasia s účtovnými zápismi, výkazmi a účtovnými dokladmi. Súčasťou záverečného účtu je aj čerpanie peňažných fondov. Mesto vedie celkom dva fondy: rezervný fond a sociálny fond.

Ročná účtovná závierka mesta bola v súlade § 9 ods. 5 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení overená audítorom. **Správa nezávislého audítora uvádza, že závierka poskytuje pravdivý a verný obraz finančnej situácie mesta Gbely k 31. decembru 2024 a výsledkoch jej hospodárenia za rok, ktorý sa skončil k uvedenému dátumu. Na základe overenia dodržiavania povinností na základe požiadaviek zákona o rozpočtových pravidlách, platných v SR pre územnú samosprávu v znení neskorších predpisov konštatuje, že mesto Gbely konalo v súlade s požiadavkami zákona o rozpočtových pravidlách.**

Záverečný účet mesta Gbely za rok 2024 bol zverejnený na úradnej tabuli mesta 15 dní pred zasadnutím Mestského zastupiteľstva, čím boli splnené ustanovenia § 9, ods. 3 zákona SNR č.369/1990 Zb. o obecnom zriadení v platnom znení.

Predložený záverečný účet za rok 2024 je prehľadne spracovaný, odborne na patričnej úrovni, je vhodne doplnený tabuľkami, čo zvyšuje jeho výpovednú hodnotu.

Vyhodnotením hospodárenia mesta za rok 2024 môžem konštatovať, že mesto splnilo základné poslanie a to zabezpečiť financovanie rozpočtom stanovených úloh.

Na základe uvedených skutočností odporúčam mestskému zastupiteľstvu uzatvoriť prerokovanie návrhu záverečného účtu mesta Gbely za rok 2024 s výrokom: **celoročné hospodárenie schvaľuje bez výhrad.**

Gbely 28.2.2025

Ing. Petra Brezovská
hlavný kontrolór